

QUICKSCAN WET NATUURBESCHERMING

BOSSCHOOL ESPELO

ADVISEUR Ir. SICCO JANSEN 22-02-2018 | VERSIE 1.1

Jansen&Jansen
groenadviesbureau

QUICKSCAN WET NATUURBESCHERMING I ESPELO

Adviseur:

Ir. Sicco Jansen

06 - 26 955 898

info@groenadviseurs.nl

Opdrachtgever:

Dhr. Nijsink I Gemeente Rijssen-Holten

Jansen&Jansen
groenadviesbureau

JANSEN&JANSEN groenadviesbureau

Velddijk 7a, Holten

www.groenadviseurs.nl

Versie:

1.1

Datum:

22 februari 2018

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	04
2	WERKWIJZE	05
3	WETTELIJK KADER	07
4	RESULTATEN	09
5	INGREEP	11
6	TOETSING AAN DE WET NATUURBESCHERMING	12
7	CONCLUSIE & ADVIES	13
	LITERATUUR	

BIJLAGE 1 - *Overzichtskaart/projectgebied*

BIJLAGE 2 - *Kaart gebiedsbescherming*

BIJLAGE 3 - *Foto overzicht van het plangebied*

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

Jansen & Jansen Groenadviesbureau is door de heer Nijsink van de gemeente Rijssen-Holten gevraagd om een quickscan Wet natuurbescherming uit te voeren ten behoeve de functie verandering van een oud schoolgebouw naar woning met atelierruimte. Met de voorgenomen functieverandering zullen enkele klaslokalen van het schoolgebouw gesloopt worden. Deze quickscan heeft in hoofdzaak betrekking op het slopen van deze klaslokalen. De school is gelegen aan de Raalterweg 44 in Holten. Met deze quickscan wordt een inschatting van de effecten van de voorgenomen ontwikkeling gemaakt op door de Wet natuurbescherming beschermde soorten en gebieden. De quickscan levert hiernaast adviezen op die betrekking hebben op de te volgen procedures en handelingen.

1.2 DOEL

In deze quickscan worden de volgende vragen beantwoord:

- Welke, door de Wet natuurbescherming beschermde flora en fauna komen (potentieel) voor in het plangebied^(H4)?
- Welke, door de Wet natuurbescherming beschermde gebieden liggen binnen de invloedssfeer van het plangebied^(H4)?
- Welke negatieve effecten kunnen de (potentieel) aanwezige flora en fauna en omliggende beschermde gebieden ondervinden van de ingreep^(H4)?
- Wordt met het uitvoeren van de voorgenomen ingreep de Wet natuurbescherming overtreden^(H6)?
- Welke vervolgstappen zijn noodzakelijk om projectvertraging te minimaliseren en om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen^(H7)?

1.3 PLANGEBIED

Het plangebied is gelegen in een bosgebied aan de Raalterweg, globaal tussen Holten en Nieuw Heeten. Het plangebied wordt aan alle zijden omgeven door bos. De eerst volgende bebouwing staat op enkele honderden meters van het plangebied. Nabij het schoolgebouw zijn oude eiken met holten aanwezig. Het schoolgebouw zelf bestaat uit een oud gedeelte (geen spouwmuur, pannendak) en een later aangebouwd deel. Dit later aangebouwde deel (bijgebouwen, zie foto's bijlage 3) heeft spouwmuren (zo goed als ontoegankelijk) en een platdak (zie ook kaart bijlage 1).

Binnen het plangebied zijn de volgende ecotopen aanwezig:

- Bebouwing: hoofdgebouw, geen spouwmuren, pannendak;
- Bebouwing: bijgebouwen, spouwmuur, platdak.

2 WERKWIJZE

Het onderzoek is op de volgende wijze uitgevoerd:

[1]

Op 29 januari 2018 is het plangebied door S. Jansen bezocht. In het plangebied zijn ruimtelijke structuren en ecotopen geïnventariseerd. Er is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten. Hiervoor is gezocht naar onder meer zicht- en geluidswaarnemingen, uitwerpselen, nesten, krabsporen en pootafdrukken etc. Tijdens het onderzoek is van de volgende hulpmiddelen gebruik gemaakt:

- verrekijker;
- camera;
- zaklamp.

[2]

Vervolgens is een literatuurstudie uitgevoerd. De literatuurstudie richt zich op bekende (verspreidings) gegevens die relevant zijn voor het voorkomen van beschermde flora- en fauna op de locatie (Wet natuurbescherming). De gegevens over voorkomen van beschermde flora- en fauna zijn te vinden in onder meer soortgroepen atlanten en internet. Ook zijn de gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna geraadpleegd. In het kader van gebiedsbescherming is een inventarisatie gemaakt van beschermde natuurgebieden nabij het plangebied. Voor deze inventarisatie is gebruik gemaakt van *gisopenbaar.overijssel.nl*.

[3]

Aan de hand van de gegevens uit de literatuurstudie en het veldbezoek kan een inschatting gemaakt worden welke beschermde flora en fauna en natuurgebieden in het plangebied of in de nabijheid van het plangebied aanwezig zijn. Vervolgens kan met deze gegevens een inschatting worden gemaakt wat de invloed van de voorgenomen ingreep is op de gevonden natuurwaarden.

[4]

Uiteindelijk wordt getoetst of de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming worden overtreden. Aanvullend worden een aantal bondige adviezen gegeven die betrekking hebben op de te volgen procedures en handelingen. Bijvoorbeeld over het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing.

3 WETTELIJKE KADER

In dit hoofdstuk wordt kort de Wet natuurbescherming beschreven en de toepassing op de bescherming van soorten en gebieden.

3.1 SOORTBESCHERMING

Doelstelling van de Wet natuurbescherming in het kader van soortbescherming is het beschermen en ontwikkelen van natuur, mede vanwege de intrinsieke waarden, en het behouden en herstellen van biologische diversiteit. Het uitgangspunt van de wet is 'nee, tenzij'. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Van het verbod op schadelijke handelingen ('nee') kan onder voorwaarden ('tenzij') worden afgeweken, met een ontheffing of vrijstelling. Het verlenen hiervan valt onder de bevoegdheid van de provincie. Daarnaast erkent de wet dat ook dieren die geen direct nut opleveren voor de mens van onvervangbare waarde zijn: de erkenning van de intrinsieke waarde van het in het wild levende dier. Deze erkenning is terug te vinden in de zorgplicht.

3.1.1 Zorgplicht

Voor alle flora en fauna die in het wild voorkomen geldt een algemene zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen met betrekking tot in het wild levende flora en fauna en het leefgebied van deze flora en fauna. Voor de uitvoer van handelingen (bijvoorbeeld ruimtelijke ontwikkelingen) betekent dit dat voorafgaand aan de uitvoer er inzicht moet zijn in de aanwezige flora en fauna en wat het effect van de handelingen is op de aanwezige flora en fauna. Negatieve effecten op de aanwezige flora en fauna moeten in alle gevallen tot het minimale worden beperkt, ook als er een vrijstelling is voor bepaalde soorten, of als een ontheffing is verleend.

3.1.2 Beschermingsregimes

De Wet natuurbescherming kent verschillende beschermingsregimes. Er is een apart beschermingsregime voor soorten die vallen onder de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten die vallen onder de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bonn en het Verdrag van Bern. Daarnaast is er een apart beschermingsregime voor soorten die vanuit een nationaal belang beschermd worden. Elk beschermingsregime kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten aan ontheffingen of vrijstellingen. De verschillende beschermingsregimes zijn in de Wet natuurbescherming vertaald naar de volgende categorieën:

1. Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels zijn beschermd onder het beschermingsregime van de Europese Vogelrichtlijn (paragraaf 3.1);
2. Soorten, niet vogels zijnde, van de Europese Habitatrichtlijn bijlage IV onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt (paragraaf 3.2);
3. 'Andere soorten', waaronder soorten die vanuit nationaal belang bescherming behoeven (paragraaf 3.3).

Categorie 1 (§ 3.1)	Categorie 2 (§ 3.2)	Categorie 3 (§ 3.3)
<i>Art 3.1 lid 1</i> Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	<i>Art 3.5 lid 1</i> Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	<i>Art 3.10 lid 1a</i> Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
<i>Art 3.1 lid 2</i> Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	<i>Art 3.5 lid 4</i> Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	<i>Art 3.10 lid 1b</i> Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
<i>Art 3.1 lid 3</i> Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	<i>Art. 3.5 lid 3</i> Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	
<i>Art 3.1 lid 4 en lid 5</i> Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	<i>Art 3.5 lid 2</i> Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	
	<i>Art 3.5 lid 5</i> Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	<i>Art 3.10 lid 1c</i> Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Tabel met een overzicht van de verbodsbepalingen per beschermingsregime.

3.1.3 Ontheffingen en vrijstellingen

Het is mogelijk om in bepaalde gevallen verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming middels een ontheffing of vrijstelling te ontwijken. Om in aanmerking te komen voor een ontheffing of vrijstelling moet aan drie eisen/criteria worden voldaan:

- Er is geen andere bevredigende oplossing voorhanden om overtreding van een verbodsartikel te voorkomen;
- De handelingen worden uitgevoerd in het kader van een wettelijk belang. Voorbeelden van dergelijke belangen zijn ruimtelijke ontwikkeling, bestendig beheer en volksgezondheid;
- De handelingen als geheel mogen geen afbreuk doen aan de gunstige staat van instandhouding van een soort.

3.2 GEBIEDSBESCHERMING

Natura 2000

Natura 2000-gebieden zijn natuurgebieden van groot internationaal belang. Deze gebieden zijn aangewezen onder de Europese Habitat- en / of Vogelrichtlijn. Voor de gebieden en de daarbij aangewezen soorten en habitattypen zijn instandhoudingsdoelstellingen opgesteld. Een activiteit mag niet leiden tot significant negatieve effecten op deze doelen of tot een aantasting van de natuurlijke kenmerken. Indien op voorhand significante effecten niet uitgesloten kunnen worden dient een passende beoordeling opgesteld te worden.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is een stelsel van ecologisch hoogwaardige natuurgebieden; de Natura 2000-gebieden maken daar deel van uit. Naast de Natura 2000-gebieden bevat het NNN ook overige leefgebieden van soorten en – om isolatie te voorkomen – gebieden die een verbinding vormen tussen natuurgebieden. Het NNN is onderdeel van het actieve beleid om bedreigde dier- en plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding te brengen. De natuurgebieden die behoren tot het NNN en hun functies worden planologisch beschermd, hier geldt het 'nee, tenzij'- principe. De planologische bescherming betekent in het kort dat geen nieuwe bestemmingen worden toegestaan die per saldo leiden tot een significante aantasting van de oppervlakte, de kwaliteit en de samenhang van het NNN.

4 RESULTATEN

4.1 SOORTBESCHERMING

4.1.1 Flora

In het plangebied (te slopen gebouwdelen) zijn geen beschermde flora of resten hiervan aangetroffen. Het plangebied bestaat enkel uit bebouwing; geen geschikt biotoop voor beschermde flora. De aanwezigheid van beschermde flora kan redelijkerwijs worden uitgesloten.

4.1.2 Amfibieën, vissen en reptielen

In het plangebied (te slopen gebouwdelen) zijn geen beschermde amfibieën, vissen of reptielen aangetroffen. Het plangebied bestaat enkel uit bebouwing; geen geschikt biotoop voor beschermde amfibieën, vissen en reptielen. De aanwezigheid van (beschermde) amfibieën, vissen en reptielen in het plangebied kan redelijkerwijs worden uitgesloten.

4.1.3 Vogels

In de bebouwing zijn tijdens het veldonderzoek geen sporen van vogels met jaarrond beschermde verblijfplaatsen aangetroffen. Hierbij is specifiek gelet op de aanwezigheid van huismussen. In de te slopen gebouwdelen zijn geen openingen aangetroffen die door huismussen gebruikt kunnen worden om te nestelen. De aanwezigheid van jaarrond beschermde verblijfplaatsen kan redelijkerwijs worden uitgesloten. Wel werd in een overdekte fietsenstalling/schuurtje een oud nest van een vermoedelijk een winterkoninkje aangetroffen (zie foto bijlage 3). De nesten van algemene broedvogels zijn echter niet jaarrond beschermd. Naast het nest in de overdekte fietsenstalling broeden er mogelijk ook algemene vogelsoorten in de holten van de oude bomen op het terrein en in de dichte bosschages rond de school.

4.1.4 Zoogdieren

Tijdens het veldonderzoek zijn geen sporen aangetroffen welke duiden op de aanwezigheid van (beschermde) zoogdieren in de bebouwing. Hierbij is specifiek gelet op sporen die duiden op de aanwezigheid van vleermuizen. Sporen van vleermuizen zijn in de winter (op het moment van het veldonderzoek) echter zelden nog zichtbaar. De spouwmuur van de te slopen gebouwdelen is eigenlijk overal volledig gesloten, op een kleine opening aan de voorzijde van het gebouw na (zie foto bijlage 3). Via deze opening kunnen vleermuizen de ruimte in de spouwmuur en de ruimte tussen het dak en het dakbeschot bereiken. Door de geïsoleerde ligging van het gebouw zijn er voor gebouwbewonende vleermuizen in de omgeving weinig alternatieven. Hierdoor wordt het aannemelijker dat vleermuizen deze opening hebben gevonden en gebruiken als toegang tot rust- en verblijfplaatsen in het gebouw. Het is niet uit te sluiten dat vleermuizen van de bebouwing gebruikmaken als vaste rust- en verblijfplaats.

Door de beperkte aard van de werkzaamheden is het niet de verwachting dat de werkzaamheden invloed hebben op het foerageergebied van vleermuizen.

Op basis van gegevens uit de database van de Nationale Databank Flora en Fauna, literatuurstudie, geschiktheid van het plangebied en ervaringen van de onderzoeker is de onderstaande matrix ingevuld (zie tabel 1).

	Zomerverblijfplaats	Kraamverblijfplaats	Paarverblijfplaats	Winterverblijfplaats	Vliegroute	Voerageergebied
Gewone dwergvleermuis						
Ruige dwergvleermuis						
Rosse vleermuis						
Laatvlieger						
Gewone grootoorvleermuis						
Watervleermuis						
Meervleermuis						
Baardvleermuis						
					Komt potentieel voor	
					Geen negatief effect te verwachten	
					Wel negatief effect te verwachten	

Tabel 1: Matrix mogelijk voorkomende vleermuizen in en rond het plangebied.

4.1.5 Libellen en dagvlinder

Het is redelijkerwijs uitgesloten dat met de uitvoer van de voorgenomen werkzaamheden (sloop van gebouwdelen) het leefgebied van of individuele libellen of dagvlinders worden aangetast.

4.1.6 Overige ongewervelden

Het is redelijkerwijs uitgesloten dat met de uitvoer van de voorgenomen werkzaamheden (sloop van gebouwdelen) het leefgebied van of individuele overige ongewervelden worden aangetast.

4.2 GEBIEDSBESCHERMING

4.2.1 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt niet binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Wel ligt het plangebied direct tegen een gebied behorend tot het NNN. Zie bijlage 2 voor de ligging van de NNN gebieden. Regelgeving met betrekking tot NNN gebied stellen alleen beperkingen voor activiteiten die binnen gebieden behorend tot het NNN vallen. Het plangebied valt dus buiten de strenge regelgeving die geldt voor NNN gebied.

Los van de wettelijke kaders is het niet de verwachting dat de voorgenomen plannen wezenlijke negatieve effecten hebben op flora en fauna in het naastgelegen NNN gebied. Dit enerzijds door de beperkte omvang van de ingreep (verwijderen van gebouwdelen) en anderzijds door de aard van het toekomstige gebruik. In de toekomst zal het gebouw gebruikt worden als woning, dit gebruik geeft aanzienlijk minder verstoring dan het gebruik als basisschool.

4.2.2 Natura 2000

Het dichtsbijgelegen Natura 2000-gebied is de Sallandse Heuvelrug. Dit gebied ligt op ongeveer 2 km van het plangebied. Door de beperkte aard van de beoogde functie verandering is het redelijkerwijs uit te sluiten dat de voorgenomen verandering een negatieve impact heeft natuurwaarden in de Sallandse Heuvelrug.

5 INGREEP

Jansen & Jansen Groenadviesbureau is door de heer Nijsink van de gemeente Rijssen-Holten gevraagd om een quickscan Wet natuurbescherming uit te voeren ten behoeve de functie verandering van een oud schoolgebouw naar woning met atelierruimte. Met de voorgenomen functieverandering zullen enkele klaslokalen van het schoolgebouw gesloopt worden. Ingrepen die o.a. plaatsvinden, zijn:

- Slopen van klaslokalen;
- (subtiel) veranderen van de terreininrichting.

De Wet natuurbescherming hanteert een aantal belangen waaronder een ingreep kan vallen. Onderhavige ingreep valt onder belang **[J]** *de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.*

6 TOETSING AAN DE WET NATUURBESCHERMING

Op basis van de resultaten van deze quickscan en de te verwachten effecten van de ingreep is een toetsing aan de Wet natuurbescherming uitgevoerd. Hierdoor is duidelijk geworden voor welke soorten mogelijk een negatief effect optreedt en of hiervoor aanvullend onderzoek dan wel een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming vereist is.

6.1 SOORTBESCHERMING

Op basis van de resultaten van deze quickscan en de te verwachten effecten van de ingreep is duidelijk geworden dat het niet uit te sluiten is dat vleermuizen van de te slopen gebouwdelen gebruikmaken als rust- en verblijfplaats. Met het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden gaan mogelijk vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen verloren. Het is noodzakelijk om een naderonderzoek uit te voeren naar de functie van de te slopen gebouwdelen voor vleermuizen.

6.2 GEBIEDSBESCHERMING

Het plangebied ligt niet in een Natura 2000-bebied of in een gebied behorend tot het Natuurnetwerk Nederland. De voorgenomen planontwikkeling heeft geen wezenlijke negatieve invloed op door de Wet natuurbescherming beschermde gebieden.

7 CONCLUSIE & ADVIES

7.1 CONCLUSIE

- Overtreding van de Wet natuurbescherming kan niet worden uitgesloten;
- Het is noodzakelijk om een naderonderzoek uit te voeren naar de functie van het plangebied voor vleermuizen;
- Verder dient er rekening gehouden te worden met mogelijke broedende vogels in het plangebied. Actieve nesten van vogels zijn altijd beschermd door de Wet natuurbescherming. Als de werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd, dan dient daags voor aanvang van de werkzaamheden het plangebied te worden gecontroleerd op de aanwezigheid van nesten. Opzettelijk verstoren van broedende vogels is strafbaar voor de Wet natuurbescherming.

LITERATUUR:

LITERATUUR

- Broekhuizen, S., Hoekstra, B., V. van Laar, C. Smeenk, & J.B.M. Thissen, 1992. *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Limpens, H.J.G.A., K. Mostert & W. Bongers, 1997. *Atlas van de Nederlandse vleermuizen; Onderzoek naar verspreiding en ecologie*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Vogelbescherming Nederland 2004. *Rode Lijst Nederlandse broedvogels*.
- Gedragscode Ruimtelijke ontwikkeling & inrichting, Vereniging Stadswerk Nederland, Vakgroep Groen, Natuur en Landschap, 2011-2015.
- Vleermuizen; Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Kennisdocument soortenbescherming, BIJ12, Provincies.

WEBSITES

- www.floron.nl
- www.ravon.nl
- www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx
- www.florafauwet.stowa.nl
- www.rijksoverheid.nl
- www.telmee.nl
- www.zoogdieratlas.nl
- www.waarneming.nl
- www.zoogdiervereniging.nl

BIJLAGE 1

Overzichtskaart/projectgebied (basiskaart afkomstig van: maps.google.nl).

QUICKSCAN

Themakaart: projectgebied
blad 1/2

Datum: 31-01-2018

Schaal: n.v.t.

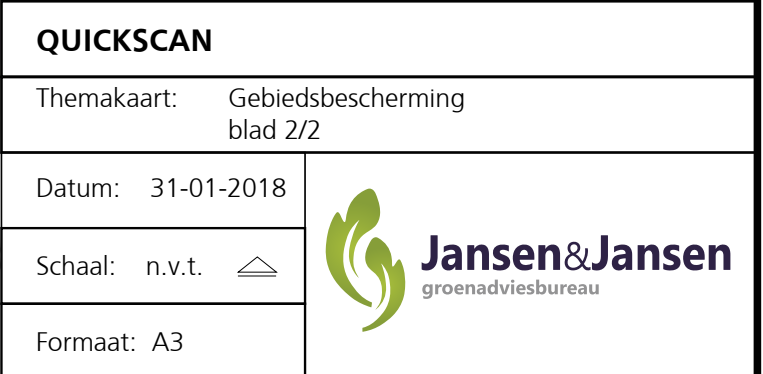
Formaat: A3

BIJLAGE 2

Kaart gebiedsbescherming: Natuurnetwerk Nederland (bron: <http://gisopenbaar.overijssel.nl>).

BIJLAGE 3

Foto overzicht van het plangebied

Te slopen gebouwdelen

Toegang tot ruimte tussen dak en dakbeschot/tot ruimte in spouwmuur.

'Groene Specialisten in het Planproces'

Jansen&Jansen
groenadviesbureau

Contact

JANSEN&JANSEN groenadviesbureau
Prins Bernhardstraat 60, Rijssen
www.groenadviseurs.nl